

KASTEEL AMERONGEN

BULLETIN

Voorjaar 2002

Uitgave

Stichting Vriendenkring Kasteel Amerongen

Onderhoud van
groenvoorzieningen en
renovatie kasteeltuinen
Amerongen uitgevoerd
door

Tuin- en plantsoenaanleg

Van Ginkel

Castor 64, Postbus 11, 3900 AA Veenendaal, tel. 0318-519039

HERBERG
DEN ROODEN LEEUW

DROSTESTRAAT 35
3958 BK AMERONGEN
TELEFOON 0343-454055
www.denroodenleeuw.nl

GEOPEND:
DONDERDAG T/M MAANDAG
VAN 18.00-21.30 UUR
ZONDAG: DE STALLERIJ
GEOPEND VANAF 12.00 UUR

Kasteel Amerongen

Bulletin

19de jaargang

nr. 52

voorjaar 2002

Inhoud

Voorwoord	blz.	2
Tijdelijk gebruik Eetkamer en Koetshuis		3
Aanpassingswerkzaamheden Koetshuis		5
“Er hangt nogal wat aan onze kasteelkapstok”		27
Voor alle duidelijkheid.....		5
Doelstelling		6
Jaarverslag 2001 Stichting Vriendenkring		7
Kasteel Amerongen en de V.O.C.		12
Een mutsje wijn op zee		21
Het Kasteel is dicht maar de muziek speelt door!		22
Opruiming in 't Winkeltje		23
Nieuwe aanwinsten op Kasteel Amerongen		24
Bericht van de penningmeester aan de donateurs		35
Het Bulletin blijft drie maal per jaar verschijnen		
In Memoriam Joeske Koppen – de Neve		36
In Memoriam Atie Siegenbeek van Heukelom		37
Donatie van de Utrechtse Ridderschap		38
Vorbereidingen voor vervoer van het wandtapijt		41
Van het bestuur: oproep voor nieuwe bestuursleden		42
Afscheid van conservator Marieke Knuijt		
Jagermeester en hartsvanger		43
Nog een keer afscheid		
Colofon		

* * *

Voorwoord

Het bestuur van de Stichting Kasteel Amerongen heeft na diepgaande overweging besloten het Kasteel Amerongen op de gebruikelijke datum van 1 april niet voor het publiek open te stellen.

Uit onderzoeken, die het bestuur heeft laten verrichten naar brandveiligheid van het hoofdgebouw en in samenhang daarmee naar de bouwkundige situatie, is gebleken dat eerder en omvangrijker dan verwacht, een aantal ingrepen noodzakelijk wordt geacht. Dit biedt gelukkig ook de mogelijkheid tot een verantwoorde reddingsoperatie.

Omdat hiermee een aanzienlijke tijdsduur, het bestuur denkt aan minimaal twee of drie seizoenen, gemoeid zal zijn, wordt thans bezien_of in dezelfde periode ook het gewenste herstel van delen van de museale collectie kan worden uitgevoerd. De financiële middelen voor deze activiteiten – naast de reeds in gang zijnde restauratie van onderdelen van het Kasteelterrein – gaan de draagkracht van de Stichting te boven. Steun van verschillende overheden en particuliere instellingen is daarom onontbeerlijk. Ten behoeve van een integrale aanpak van de gesignaleerde problematiek, heeft het Bestuur een projectgroep ingesteld waarin, naast enkele bestuursleden, enige vertegenwoordigers van rijksinstanties en externe adviseurs zitting hebben genomen. Gehoopt en verwacht wordt dat met steun van velen het Kasteel en zijn collectie, als belangrijk monument van het Nederlandse cultuurbezit, na uitvoering van de noodzakelijke werkzaamheden ter verbetering, weer volledig ten dienste van het publiek kan functioneren.

De Kasteeltuin en de bijgebouwen zijn, naar verwachting, zoals gebruikelijk toegankelijk voor het publiek.

Verderop in dit Bulletin kunt u hierover meer lezen.

Bovenstaande tekst is ontleend aan het persbericht dat op 5 februari 2002 is verzonden aan de landelijke en regionale publiciteitsorganen.

* * *

Tijdelijk gebruik Eetkamer en Koetshuis

Het bestuur van Stichting Vriendenkring Kasteel Amerongen stelt er prijs op de lezers van het Bulletin te informeren, over de voorwaarden die de Regionale Brandweer Utrecht stelt, bij het gebruik van de Eetkamer in het Kasteel voor de lopende afspraken. Ook voor het gebruik van het Koetshuis gelden bepaalde voorwaarden. In een brief van de Regionale Brandweer Utrecht, afdeling Preventie, gericht aan Gemeente Amerongen, ter attentie van Het College van Burgemeester en Wethouders, zijn de voorwaarden uiteengezet. Met toestemming van de Burgemeester van Amerongen mevrouw W.C. Doorn-van der Houwen, tevens bestuurslid van Stichting Kasteel Amerongen en de heer A.J.M. Baars die de brief heeft ondertekend, wordt dit schrijven, gedateerd 18 februari 2002, op deze plaats gepubliceerd zodat u kunt kennisnemen van de inhoud. De hieronder afgedrukte tekst is letterlijk overgenomen.

“Geacht College,

Na aanleiding van het verzoek van de Stichting Kasteel Amerongen om het koetshuis en de eetkamer zaal in het kasteel te gebruiken, kan ik U het volgende mededelen:

Kasteel:

Het gebruik van de Eetkamer is onder de volgende voorwaarden toegestaan:

1. De uit- en nooduitgangen van de zaal dienen te worden voorzien van transparant verlichting. Gezien de tijdelijkheid van deze voorzieningen, zijn armaturen toegestaan die geen directe aansluiting hebben op het lichtnet. De transparanten dienen tenminste 60 minuten voor het in gebruik nemen van de ruimte te branden tot tenminste 60 minuten na het einde van het gebruik. De pictogrammen dienen te voldoen aan de NEN 6088;
2. Er dienen een tweetal 6kg sproeischiuimblussers te worden geplaatst, op de op de tekening aangegeven plaatsen;

3. Het plaatsen van stoelen en/of tafels dient te gebeuren volgens een door de brandweer goedgekeurde opstellingsplan;
4. In de hal dienen de trappen naar de bovenliggende verdiepingen te worden afgesloten;
5. Tijdens het gebruik dienen er wacht en bewakingsdiensten te worden gehouden door een opgeleid persoon in actieve dienst bij de brandweer of een particuliere bewakings dienst op tenminste Hoofd Brandwacht niveau;
6. In de keuken dient er een rookmelder te worden geplaatst;
7. Het maximum aantal personen dat toegelaten mag worden bedraagt: 60
8. Deze zaal mag maximaal met inachtneming van bovenstaande voorwaarden gebruikt worden tot 30 september 2002, uitsluitend voor de lopende afspraken;

Koetshuis:

Het gebruik van het Koetshuis is onder de volgende voorwaarden toegestaan:

1. Er dient een extra vluchtmogelijkheid te worden gerealiseerd, dit kan worden gerealiseerd door het aanbrengen van een trap aan de binnen en buiten zijde van het achtersteraam, deze moet voldoen aan de volgende eisen (zie ook bijlage 3):
 - Afmetingen trap volgens kolom B van het bouwbesluit;
 - Aan de binnen en buitenzijde dient er een bordes te worden geprojecteerd;
 - De trappen en de bordessen dienen te worden voorzien van deugdelijke leuning;
 - Het raam dient makkelijk open te kunnen, zonder tussenkomst van enig los voorwerp.
 - Bij openstand van het raam dient er een vrije opening te zijn van 140 * 140 cm en mag in geopende stand geen belemmering opleveren op de trap;

Deze zaal mag maximaal met inachtneming van bovenstaande voorwaarden gebruikt worden tot 30 september 2002, uitsluitend voor de lopende afspraken;

Vertrouwende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

was getekend, A.J.M. Baars

Noot:

De bijlagen, te weten 3 tekeningen, zijn voor ons Bulletin niet ter zake dienend. Daarom zijn deze tekeningen niet afgedrukt.

* * *

Aanpassingswerkzaamheden Koetshuis.

Op het moment dat dit bericht wordt geschreven wordt er hard gewerkt aan de voorzieningen, die genomen moeten worden ter verbetering van de brandveiligheid in het Koetshuis.

Vóór 1 april a.s. worden die aanpassingen uitgevoerd, zodat daarna het Koetshuis – als vanouds – voor grote gezelschappen beschikbaar kan zijn.

* * *

Voor alle duidelijkheid.....!

Hoewel het Kasteel zelf helaas gesloten blijft, **zijn bezoekers van harte welkom in de tuinen en het park van Kasteel Amerongen.**

De tuinen en het park gaan zondagmiddag 31 maart a.s. open. In april en oktober van 11.00 u.- 16.00 u. Zon-en feestdagen 13.00 - 16.00 u. Van mei t/m september 10.00 –17.00 u. Zon-en feestdagen 13.00 – 17.00 u.

Het voorjaar is al duidelijk aanwezig; met de stinzeplanten gaat het goed dankzij het verbeterde milieu in het park. Bij het kinderspeelhuisje kunnen we door de raampjes kijken en zien hoe het binnen op z'n paasbest versierd is. Een kijkje in de gerestaureerde Oranjerie loont zeker de moeite, vooral ook omdat er *het Winkeltje van Kasteel Amerongen* weer te vinden is. Kijkt u ook op bladzijde 23 voor meer informatie over openingstijden.

Doelstelling

De Stichting Vriendenkring Kasteel Amerongen is opgericht in 1983 en heeft ten doel behulpzaam te zijn bij het verwezenlijken van de doelstellingen van de in Amerongen gevestigde Stichting Kasteel Amerongen, door:

- het verzamelen van fondsen uit donaties en schenkingen ten behoeve van restauratie en onderhoud van het Kasteel Amerongen met bijgebouwen, tuinen, inventaris, archief en verdere aanbehoren
- aankoop van voorwerpen welke een verantwoorde aanvulling betekenen op de aanwezige inventaris en archieven;
- het organiseren van muziekkuitvoeringen, excursies, voordrachten, etc., waarvan de opbrengsten ook een steunpunt vormen;
- het verrichten van onderzoek en het uitgeven van publicaties over het Kasteel en zijn vroegere bewoners, een en ander in overeenstemming met de wensen van – en in overleg met – het dagelijks bestuur van de Stichting Kasteel Amerongen en in het algemeen het bevorderen van alle activiteiten in het belang van de instandhouding en openstelling van het Kasteel als museum;
- het coördineren en motiveren van vrijwillige helpers.

De Stichting is door de fiscus gerangschikt als instelling in de zin van artikel 24 I der Successiewet 1956.

Kasteel Amerongen is één van de weinige [opengestelde *] kastelen in Nederland waarvan de inventaris, na het vertrek van de laatste particuliere eigenaren, volledig intact is gebleven. Vrijwel nergens anders treft men een ambiance aan, welke zo de aristocratische sfeer van vroegere tijden weerspiegelt, als op Kasteel Amerongen.

De oudste meubels dateren van vóór de brand van 1673 en deze zijn later door de verschillende bewoners aangevuld tot de collectie die nu aanwezig is, waarin begrepen de fraaie historische muziekinstrumenten. De collectie is nooit versnipperd omdat zij lange tijd volgens het Engelse erfrecht (naar de nationaliteit van de meeste bewoners) op de oudste zoon vererfde.

[* tijdelijk niet van toepassing].

Jaarverslag Stichting Vriendenkring Kasteel Amerongen – 2001

Het aantal Vrienden per 1 januari 2001 bedroeg 832 (waarvan: 173 donateurs voor *het leven*, 501 donateurs betalen *per jaar* en 158 donateurs staan geregistreerd als *2de gezinslid per jaar betalend*).

Het bestuur van de SVKA was als volgt samengesteld:

Drs. W.A. van Ommeren, voorzitter

Mevrouw C.A. de Ridder-Hendriks, secretaris (vanaf 18 jan. 2001)

De heer F.C. Zuidema, penningmeester

Mevrouw E.E. Pezarro-van der Horst

Mevrouw E.J. Waller-Wohlleben

Mevrouw W.M.A. Wagner-Verweij (tot juli 2001)

Mevrouw L. Cantrijn (van maart tot september 2001)

Activiteiten vrijwilligers en SVKA.

Het afgelopen jaar zijn weer veel vrijwilligers in de weer geweest een bijdrage te leveren aan het reilen en zeilen op Huis Amerongen. De *engelen* conserveerden textiel en leverden fraaie staaltjes van hun arbeid af. Voltooid werden onder meer het geborduurd, tulen kleedje op de slaapstoel in de Lodewijkkamer en een looper op een ladekast in de Lange gang, naast de deur naar het oude toilet. De franjes van de bekleding van een tafeltje kwamen weer op gelijke hoogte te hangen en het werk aan de bekleding van het schoorsteenmantelstuk in de Lodewijkkamer werd afgerond. Het gordijn voor de tussendeur in de Koningskamer werd geconserveerd en aan de gordijnen van de Grote Zaal werd verder gewerkt. Daarnaast waren twee *engelen* behulpzaam bij het inventariseren van het 'interieurtextiel' voor het MUSIP project, het Museum Inventarisatie Project. De arbeid van de *engelen* kwam ook uitgebreid aan bod in de documentaire, die gemaakt werd door de NCRV, naar aanleiding van het Jaar van het Interieur. Het prachtige interieur van Huis Amerongen kwam in beeld en duidelijk werd hoeveel vrijwilligershanden ervoor nodig zijn dit allemaal te behouden.

De *tuin- en boskabouters* werkten in de tuin en het park en waren aan het eind van het jaar verheugd met het vernieuwde onderkomen in de Oranjerie.

Vier ooievaars werden gesignaleerd tussen de bomen van het zuid-

west bos, maar helaas zijn er geen nesten gemaakt.

De *muziekcommissie* organiseerde zeer succesvolle, uitverkochte concerten waarbij in het najaar de nadruk lag op de ‘verborgen muziekschat’ uit het Huisarchief van Kasteel Amerongen.

De *winkelcommissie* met haar vrijwilligers had het zwaar te verduren. Het grootste deel van het jaar werd doorgebracht in de garage en pas in september kon de Winkel weer ingericht worden in de fraai gerestaureerde Oranjerie.

Het Koetshuis werd bijna voortdurend verhuurd voor bruiloften en partijen. De 9de Antiekbeurs trok in september opnieuw veel belangstelling. Het SVKA bestuur beraadt zich op een feestelijke opening van de 10de beurs in 2002.

Veel vrijwilligers leverden hand- en spandiensten bij de activiteiten die hoorden bij het Muziekjaar en het ‘Living History spel’.

In maart werd de traditionele vrijwilligers- en medewerkersavond gehouden met de bekende ‘Oudhollandse maaltijd’. Ongeveer 100 vrijwilligers genoten op deze avond van het levendige verslag van drs. C.M.G. Romijn, musicoloog, die vertelde hoe hij de afgelopen drie jaar bezig was geweest met de opdracht om de muziekschat van Huis Amerongen te inventariseren.

Eveneens bijna een traditie was de Buitendag, die op de eerste zondag in augustus gehouden werd. Ruim 925 bezoekers konden weer genieten van de buitenactiviteiten, die dankzij vele vrijwilligers georganiseerd waren. De eindverantwoording voor deze dag was wederom aan Marieke Knuijt, conservator van Kasteel Amerongen, toevertrouwd.

In augustus kwam ook de vijftigste uitgave van het Bulletin van Kasteel Amerongen uit. Het bestuur van de SVKA is de redactieleden, die in de loop der jaren hieraan meewerkten en in ‘t bijzonder mevrouw H.F. Rotgans-van Blerkom, zeer erkentelijk voor het vele werk dat in al deze jaren is besteed aan het uitkomen van het Bulletin. Het Bulletin heeft een wel zeer bijzondere plaats ingenomen als bron van informatie naar de vele donateurs en vrijwilligers met betrekking tot het leven in en om Kasteel Amerongen.

In het kader van het Jaar van de Vrijwilliger organiseerde de

SVKA, mede namens directie en Stichting Kasteel Amerongen, op 15 september een high tea voor de vrijwilligers van Kasteel Amerongen in een wel heel bijzondere omgeving, namelijk het Poortgebouw. Het was voor ons allen een verrassing te merken hoeveel vrijwilligers dit huis kon herbergen. De heer J.B.J. Hofmeijer, restauratiecoördinator, bood ons op deze middag tevens de kans om onder zijn leiding het Poortgebouw verder te verkennen.

Groot was de schrik toen een paar dagen later ons het bericht bereikte van het overlijden van mevrouw A. Eijffius-Muller, een medewerkster en vrijwilligster van het eerste uur. In het herfstbulletin van 2001 is hier ook aandacht aan besteed.

In oktober was er de jaarlijkse donateursmiddag, die ditmaal in het teken van het interieur stond. Het programma bood een bezoek aan de tentoonstelling ‘Verborgene Noten’, een rondleiding langs het restauratiewerk aan de kademuren en verder stond het Huis ter beschikking van de Vrienden. Drs. E. Koldewij, één van de samenstellers van het boek “Leven in toen”, een publicatie behorend bij het Jaar van het Interieur, waarin honderd van de mooiste, best bewaarde en meest authentieke woonhuisinterieurs die Nederland rijk is worden beschreven, hield op deze middag een inleiding en benadrukte nogmaals de waarde van het interieur van Kasteel Amerongen.

Een aardige geste van de firma Jurriëns, belast met de restauratie van Kasteel Amerongen, was de uitnodiging aan alle medewerkers en vrijwilligers van Kasteel Amerongen om samen met de werknemers, die op het terrein de restauratie verrichtten, een ‘eindejaars’ kop erwtensop te eten in het Koetshuis.

Financiën:

De SVKA verwerft inkomsten uit het exploiteren van de *winkel*, het netto overschot van de *concerten*, bijdragen van de Vrienden en inkomsten uit overige donaties. Met de gelden van de Vrienden werd onder andere de activiteiten en werkzaamheden van de vrijwilligers bekostigd en kon het Bulletin worden uitgegeven. Maar ook werd hieruit het niet door de provincie Utrecht gesubsidieerde deel van het MUSIP project betaald. Met dit Museum Inventarisatie Project wor-

den alle collecties van de musea in deze provincie digitaal geregistreerd. Dit project is van grote betekenis voor historisch- en kunsthistorisch onderzoek en ook om iedere belangstellende te kunnen informeren over ons cultureel-erfgoed.

De Vrienden leverden verder een belangrijke financiële bijdrage aan het Muziekjaar op Huis Amerongen, door de publicatie ‘de Muziekschat: aspecten van het muzikleven op een adellijk huis’, die bij de tentoonstelling ‘Verborgene Noten’ werd uitgebracht. Ook werd een bedrag geschonken voor de apparatuur ten behoeve van de achtergrondmuziek in de vertrekken van Kasteel Amerongen. Deze installaties zullen bij andere tentoonstellingen opnieuw dienst kunnen doen.

Verder konden, dankzij de Vrienden, op een veiling twee bedkastjes aangekocht worden, die thuishoorden in de Koningskamer.

Eveneens is er een bijdrage geleverd aan het niet subsidiaal deel van het groot onderhoud van het bos rond het Kasteel en is er geld gereserveerd voor het inboeten [= door een ander stuk vervangen, red.] van de eiken op de dijk, in 2002.

Bestuursactiviteiten:

Het bestuur van de SVKA kwam in het verslagjaar 12 maal bij elkaar en eenmaal was er een gecombineerde vergadering met het SKA bestuur. Het vertrek na heel veel jaren, van de heer J.D. van de Nadort, secretaris van de Stichting Vriendenkring, werd betreurd en met spijt zagen wij ook twee andere bestuursleden het bestuur verlaten. De werving van nieuwe bestuursleden heeft dan ook prioriteit. Naast de bestuursvergaderingen zijn er ook een tiental werkgroepvergaderingen gehouden, waar veel zaken de revue passeerden. Tijdens de laatste werkgroepvergadering in november, droeg de voorzitter van de SVKA de heer W.A. van Ommeren, de voorzittershamer over aan de directeur mevrouw C.L. Paul.

De vertegenwoordigers van de werkgroepen en leden die deze vergaderingen altijd bijwonen, bedankten de voorzitter voor de wijze waarop hij gedurende 20 jaar(!) iedereen motiveerde zich in te zetten voor de diverse activiteiten. Als dank werd, onder andere, een exemplaar van het boek “Leven in toen” overhandigd.

‘.... groot onderhoud aan het bos in het park rondom Kasteel Amerongen’

Foto: Redactie Bulletin, januari 2001

Leden van het SVKA bestuur bezochten de voorjaarsvergadering van de Nederlandse Federatie van Vrienden van Musea en er werd ook aan een tweetal studiedagen deelgenomen. Samen met mevrouw W. van der Sleen – van Ginkel werd de studiedag ‘museumwinkel’ bezocht. Een andere afvaardiging van het bestuur woonde de studiedag ‘omgaan met vrijwilligers’ bij.

De activiteiten van het jaar 2001 werden afgesloten met een zeer succesvolle lampionoptocht voor kinderen, door de tuin en het park bij invallende schemering. Een sfeervolle avond, die om herhaling vraagt. Op het moment, waarop dit jaarverslag geschreven wordt, zijn de activiteiten voor 2002 nog in het duister gehuld, maar met de gedachte aan de lichtjes van de lampionnen van de kinderen, kan ook in 2002 het licht voor Kasteel Amerongen, gedragen door de ruim 160 vrijwilligers, blijven branden.

Het aantal Vrienden per 31 december 2001 bedroeg 882 (waarvan: 173 donateurs voor *het leven*, 530 donateurs betalen *per jaar* en 179 donateurs staan geregistreerd als *2de gezinslid per jaar betalend*).

C.A. de Ridder – Hendriks
secretaris

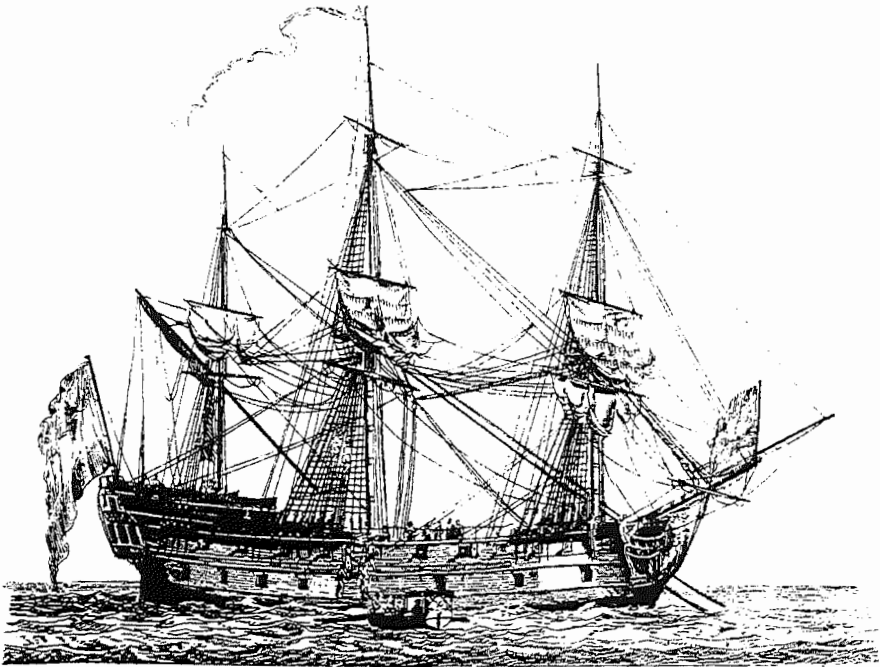
* * *

Kasteel Amerongen en de V.O.C.

In West Europa is al sinds de Romeinse tijd en daarna in de Middeleeuwen veel belangstelling geweest voor Indische en Chinese producten. Specerijen en zijden stoffen bijvoorbeeld waren heel geliefde handelswaar. De aanvoer ervan nam geweldig toe na de ontdekking van de zeeweg naar de Oost door de Portugezen en Lissabon werd in de 16de eeuw de stapelmarkt voor zijde, porselein, specerijen, lakwerk, enzovoort; Chinees en Japans porselein werd

zelfs 'kraakporselein' genoemd, naar de naam van de Portugese schepen (carraca) waarmee het product werd aangevoerd.

Antwerpen nam later de handel van Lissabon over en na 1585 werd Amsterdam het centrum van de Indische handel. Nadat Cornelis de Houtman en Pieter Keyzer in 1595/1597 de eerste tocht naar Indië volbracht hadden, in 1598/1599 gevolgd door een tweede, werden verscheidene 'Compagnieën van Verre' opgericht.

Oostindisch Compagnie Schip.

Om onderlinge concurrentie te ondervangen volgde in 1602 de oprichting van de Vereenigde Oostindische Compagnie, de V.O.C. De zetel van de Compagnie was Batavia (thans Djakarta geheten). Aanvankelijk was de handel in specerijen het belangrijkste, maar al gauw kwamen daar Chinese producten bij. Die kwamen via Formosa (thans Taiwan) in Batavia terecht en vandaar in de Nederlanden. Een nogal grappig detail met betrekking tot Formosa (dat niet bij het

Chinese Keizerrijk behoorde): in 1644 brak er in Zuid China een opstand uit naar aanleiding van de beëindiging van de macht van de Ming-dynastie. De Mantsjoe-dynastie nam het gezag over.

Gedurende enige tijd belette deze opstand de handel der V.O.C. met China; de aanvoerder van de rebellen was Cheng Ch'eng Kung. De Nederlanders kregen nogal wat te doen met deze man met de moeilijke naam doordat hij zich tenslotte op Formosa vestigde. Ze noemden hem voor het gemak maar Coxinga (alsof hij uit Friesland kwam!).

Later stabiliseerde de situatie zich en kreeg de Mantsjoe-regering alle gezag in handen, hoewel pas na tientallen jaren strijd. Sinds ca. 1680 vervoerden Chinese schepen (jonken) enorme hoeveelheden koopwaar naar Batavia. (Nòg later, na ca. 1730, haalden V.O.C. schepen vanuit Nederland Chinese producten rechtstreeks in China, voornamelijk in Canton).

Het Chinese karakter voor thee.

Naast zijde en porselein werd thee een steeds belangrijker product, naarmate de bekendheid ermee in Europa toenam.

Aanvankelijk was het een vrij zeldzaam genotmiddel; pas na 1730 werd het drinken ervan echt populair. Bij de V.O.C. was het de gewoonte dat er door de bemanning van de schepen en door bestuursambtenaren ook particulier handel gedreven werd. Waar ook maar

enige ruimte in de schepen was gingen kisten mee, de opbrengst in het vaderland loonde ruimschoots de moeite. In de regel werd voor deze handelswaar met zilvergeld betaald door het Compag-niespersoneel, de V.O.C. zelf betaalde meestal met dunne platen lood en tin (bestemd om de theekisten van binnen te bekleden tegen het binnendringen van vocht) en ook wel met textiel.

Er was één strenge bepaling door de Compagnie aan de particuliere handel opgelegd: er mocht uitsluitend thee en porselein mee terug naar het vaderland – concurrentie werd niet geduld. Met deze beperking werd nogal eens de hand gelicht. Het particuliere deel van de

lading werd dikwijls in het Kanaal overgeladen op kleinere schepen om controle bij aankomst in Texel te ontlopen. De gezagvoerder van het retourschip werkte wel mee: hij was in de regel zelf belanghebbende!

Theestruik, gravure uit A. Kircher, "Toonneel van China", Amsterdam 1668.

De combinatie thee en porselein was een heel geschikte, niet alleen voor de particuliere handel. Ook de V.O.C. zelf vervoerde die twee samen in kisten, het (breekbare) porselein werd vaak in thee verpakt, potten en vazen werden ermee gevuld, hoewel ook stro en papier werden gebruikt. (Aanvankelijk gebruikte men sago, een voedingsmiddel bereid uit het merg van een palmboomsoort, maar als sago nat wordt zet het uit en kraakt zo de kopjes of theepotten).

Het porselein was er in tientallen soorten en variaties en de Chinezen voerden enorme hoeveelheden ervan aan in Batavia en later in Canton.

De V.O.C. zorgde voor tekeningen en modellen van veelgevraagde soorten: kopjes, schoteltjes, borden, schalen, vazen, kwispedoors enzovoort. De compagnieschepen vervoerden soms tienduizenden stuks tegelijk.

De guywan – Chinese kom met deksel en bijbehorende schotel.

Wat heeft dit alles nu te maken met Kasteel Amerongen? Welnu, het voorgaande verhaal is bedoeld als inleiding op het volgende: het zal bij de meeste lezers van dit Bulletin bekend zijn dat in de 17de eeuw het Huis Amerongen bewoond werd door Godard Adriaan van Reede en zijn vrouw Margaretha Turnor.

Godard verbleef als ambassadeur van de Republiek veelal in het buitenland en zijn vrouw Margaretha hield hem trouw op de hoogte van de gang van zaken thuis door middel van uitvoerige brieven.

Die brieven zijn bewaard gebleven (ze bevinden zich in het Rijksarchief te Utrecht) en uit enige ervan komen de hierna volgende citaten. Het leek de redactie van het Bulletin aardig om in het jaar van de herdenking van het oprichten van de V.O.C. (1602/2002) ze af te drukken.

Uit de brief van 9 januari 1673:

So sende de heere van de Oostindische kompangi aen mij en doen een komplement maecke over eenige dienste die sij segge

UHed (= Godard) hier gedaen heeft, waarvoor sij UHed op 't hoochste bedancke en sende mij tot een teecken daervan een kabynet met eenige speeserije, dat ick noch niet geopent heb, maer wel te pas sal koome, dewijlle (= aangezien) de speeserije hier heel dier (= duur) sijn. Nu sal ick dees eyndige en blijfve,etcetera.

Uit de brief van 2 september 1680:

UHed aengenaeme [brief] van 21 Augusti is mij ter rechter tijt behandicht, de kasse uut Oostindië van de heer kasenbroot gesonde is noch tot uuttrecht niet aengekoomen. mijn wort geseyt dat die tot (= te) Amsterdam int oostindisch packhuys soude staen waerover aen Teminck heb geschreefve en versocht so se daer is, op uuttrecht ten huysse van beusekom te sen[den].

Uit de brief van 5 september 1680:

het oostindis present is ten huysse van beusekom tot uuttrecht aengekoomen, derwaerts ick merge met godts hulpe meen te gaen en overmerge weer hier te sijn. sal met de naeste post schrijfve waer in hetselve bestaet en wat het is.

Uit de brief van 12 september 1680:

Uut UHed aengenaeme van 16 deeser sien ick dat de mijne van 18 Augusti noch niet was terecht gekoomen. kan niet dencken waer die heen is gesockelt. wat belanckt de oostindise kasse heb ik tot uuttrecht geopent en daer booven in gesien bevonde ses schilderije van indiaense troonye (= gezichten van Indische personen), voort teekeetelges en diergelijcke porseleyne kopges met Eenige andere diergelijcke raeriteite. heb de kast niet heel ontpackt wat daer noch onderin mochte legge weete niet. hebse weer toegedaen en int ingense schip naer Ameronge gesonden dat doort laechege water op de reevier noch niet hier is. dat ick van een kast hetwelcke tot Amsterdam soude aengekoome sijn heb geschreefve moet abuys weese.

Uit de brief van 6 oktober 1680:

Eijntlick is hier de kast die uut oostindië is gekoome onbeschaedicht aengekoome, die geopent en ontpackt heb. niet anders als alderhan[d] teekopges, keeteltjes en diergelijcke met noch Eenige fraeye raeryteytges om in een kabinet te sette en een vierkant taefellkleet van trijpt of diergellycke met ons beyder wape int midde, welcke kleet heel fraey is. en jammer dat het niet so groot is om voor een partaere (= portière) te dienen, daer is ock een meenichte van tee bij. tis al een fraey present.

NB: Het lijkt aannemelijk dat het Chinese porselein dat nu nog in het Huis aanwezig is deel heeft uitgemaakt van dit “fraey present”.

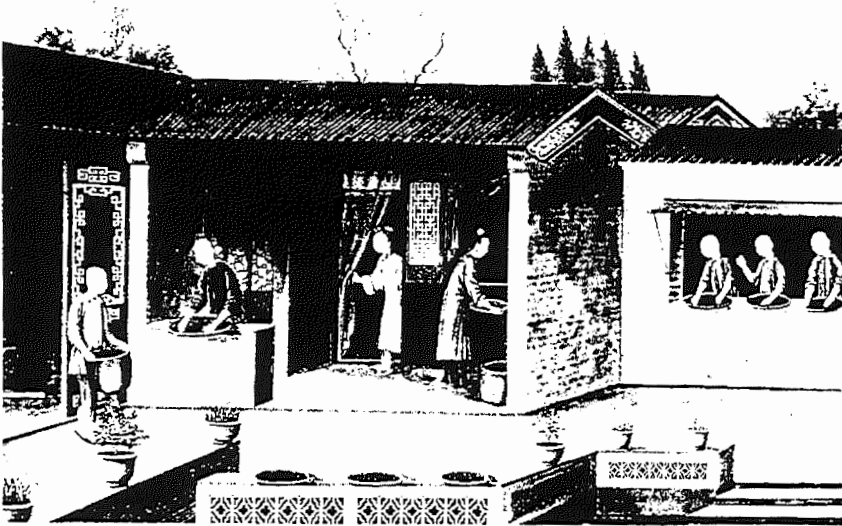

Een Chinese legende vermeldt dat Shen Nung in 2737 v. Chr., zittend onder een wilde theestruik, water aan het koken was. Bij een lichte windvlaag dwarrelde een aantal blaadjes van de struik in het water. Hij was gewend om gekookt water te drinken; nu was hij verrast doordat de vloeistof in zijn kom een geurige en verkwikkende drank was geworden. Zo werd Shen Nung door overlevering bekend als de ontdekker van ‘thee’.

Margaretha Turnor was duidelijk heel blij met haar thee. Ze had het kennelijk nooit gedronken, want op 14 december 1680 deelde ze haar man mee: “ick drinck somtijts almeede thee* en bevinde mij daer heel wel bij. ock dat het de loomichheijt van geest wegneemt en mij veel wackerder van geest maect”.

• Het is opmerkelijk dat Margaretha zich aan de nieuwe spelling heeft aangepast. Waar zij in eerdere brieven altijd ‘tee’ schreef, schrijft zij het van nu af aan met een h ertussen.

Ze wilde ook heel royaal anderen laten meegenieten van haar thee, want ze stuurde haar man in Berlijn een deel ervan, die de keurvorst van Brandenburg ervan liet proeven (voor het eerst van zijn leven!) en die op zijn beurt de koning van Saksen er kennis mee liet maken. Ze vonden het allebei lekker!

Handrollen van bladeren in het China van de zeventiende eeuw.

(Margaretha heeft overigens ook wel eens boter naar Berlijn gestuurd, *brief van 31 december 1681*, bestemd voor de keurvorstin, met de waarschuwing dat er nog zout bij moet als die gegeten wordt – heel zorgzaam!).

En zelfs in 1684 nog (*brief van 5 februari*) ging er thee naar Brandenburg:

“dat uHed sulcke present van thee aen de heere keurvorst en Mevrouw de keurvorstin heeft gedaen is wel van geen groote waerde, maar dewijlle (= aangezien) het den keurvorst so wel

bekomt hoope ick het te aengenaemer sal sijn, de preesente van de konin van vranckrijck hebbe vrij wat anders te segge (*hier worden de oorlogshandelingen van Lodewijk de Veertiende mee bedoeld*) maer dat komt van so machtige konin en de thee maer van een pertikulier edelman. hoope sij het goet en oprecht hart voor de waerde vant preesent sulle aensien.”

“the cuckoo in the house” is een bekend motief.

NB: 1. Het inleidinkje tot dit verhaal is een zeer beknopte samenvatting van het boek “Porcelain and the Dutch China trade” door C.J.A. Jörg (Den Haag, 1982). Ook het boek “Thee” door Jane Pettigrew (Librero, Hedel, 1998) werd geraadpleegd. De illustraties zijn uit beide boeken afkomstig.

2. De kritische lezer zal opmerken dat er in de geciteerde brief van 12 september 1680 iets vreemds aan de hand is: Margaretha heeft het op 12 september over de brief van de 16de van haar man.

Dat komt omdat hij de zogenaamde nieuwe stijl gebruikt wat betreft de datering en zijn vrouw nog steeds de oude stijl. In 1582 was namelijk de oude Juliaanse tijdrekening vervangen door de Gregoriaanse en daar zit tien dagen verschil in. Margaretha is wat behoudender dan haar man en loopt daardoor tien dagen achter. Een enkele keer maar zet ze boven een brief bijvoorbeeld: 8/18 februari. Het duurt soms lang voor de mensheid gewend is aan een nieuwe situatie!

D. Pezarro
oud-conservator Kasteel Amerongen

* * *

Een mutsje wijn op zee

“ Op de schepen van de V.O.C., die in de loop der tijd 4700 reizen naar Azië en weer terug, maakten, werden meer dan 100 verschillende soorten goederen vervoerd. Hoge ambtenaren die meevoeren mochten vrouw, kinderen en bedienden meenemen. Het eten dat voor de bemanning werd klaargemaakt was beduidend minder smakelijk dan wat de passagiers kregen. 's Morgens kreeg de bemanning in boter gekookte gort met pruimen om een open lijf te houden, 's Middags werden er grauwe erwten of bonen met gezouten vlees, stokvis of spek gegeten. Per dag had de bemanning recht op een mutsje, 15 centiliter, wijn en een liter bier. Aan boord hield de bottelier toezicht op het uitdelen van eten en drinken. De provoost zorgde voor orde en tucht. Vechten, godslastering, dronkenschap, poepen en plassen waar dat niet was toegestaan kostte de boosdoener enkele maanden gage. Een matroos verdiende aan boord 7 tot 12 gulden per maand. Het salaris werd pas na afloop van het dienstverband uitbetaald. Geen vetpot dus aan boord van de schepen. Lees er “Varen om peper en thee” van Els M. Jacobs (Walburg Pers) maar op na.”

Uit een recept in NRC Handelsblad, februari 2002, van culinair medewerkster Anne Scheepmaker.

Het Kasteel is dicht maar de muziek speelt door!

Zoals mogelijk reeds bij u bekend, zeker na het lezen van het Voorwoord en de andere informatie, zal Kasteel Amerongen wegens noodzakelijke restauratiewerkzaamheden, een aantal jaren buiten gebruik worden gesteld. Dit geldt jammer genoeg ook voor de bekende huisconcerten, die al jaren met veel plezier door een groot aantal muzikliefhebbers wordt bezocht.

Gelukkig heeft de Muziek Commissie een passend en uitstekend alternatief kunnen vinden. De Andrieskerk, in het oude hart van Amerongen, is een prachtige en imposante 15de eeuwse kerk en deze zal een tijdelijk “thuis” voor de concerten worden. Dat de kerk en het kasteel door de eeuwen heen een sterke band met elkaar bezitten, wordt snel duidelijk door de aanwezigheid in de kerk van de wapenborden van de familie Van Reede.

Bij het vinden van een tijdelijk onderdak stond voorop dat geen enkele concessie zou worden gedaan aan het hoge niveau van de musici en aan een ongedwongen en gastvrije omgeving, waar zowel spelers als publiek volop kunnen genieten. Wij verheugen ons op een nieuw jaar, in een nieuwe ambiance met een hoogstaande reeks concerten zoals u die van ons mag verwachten.

De Muziek Commissie wil niet onopgemerkt voorbij laten gaan dat in het afgelopen jaar afscheid is genomen van vier zeer toegewijde leden, die vele jaren een belangrijke bijdrage hebben geleverd. Het grote succes en de bekendheid van de concerten ver buiten de “muren van Amerongen”, is mede te danken aan de onvermoeibare inzet van Olga Sybesma, Nelleke Hangelbroek, Jan van Manen en, natuurlijk Dolf van Dantzig. De huidige commissie is hen zeer dankbaar en wij zullen ons best doen om in hun voetsporen te treden, zij het soms langs nieuwe paden.

Koffieconcert op 16 juni, 12.00 uur – in het Koetshuis.

Het eerste concert “Movimento” vindt plaats op zaterdag 27 april aanstaande, in samenwerking met de Organisatie Oude Muziek. Het concert begint om 20.15 uur, voor verdere informatie en/of reserveringen: Mevrouw A. Struyck, telefoon 0343 – 48 17 02 òf

V.V.V. Amerongen: “ 0343 – 45 20 20

Het volgende groepje mensen vormen samen de Muziek Commissie:

Heleen Martens Herman de Raat
Martin van de Randen (voorzitter)
Hanke Roosegaarde-Bisschop Wil Stofbergen
Adèle Struyck-Ismay Elisabeth Waller

* * *

Opruiming in 't Winkeltje

Uit het winkeltje van Kasteel Amerongen	
--	---

Elke winkel houdt met enige regelmaat een opruiming.
Meestal om ruimte te maken voor een nieuwe collectie.

Wij willen, mede door de sluiting van het Kasteel,
onze collectie juist verkleinen.

Met een klein, vast aantal artikelen willen wij proberen
de komende jaren te overbruggen.

Dat betekent dat wij veel zullen afprijzen
en, wie weet, is er voor u een koopje bij!

Zoals nu bekend geworden is, is het Winkeltje open op:

dinsdag t/m vrijdag van 11.00 – 16.00 uur

en op

zaterdag en zondag van 13.30 – 16.30 uur.

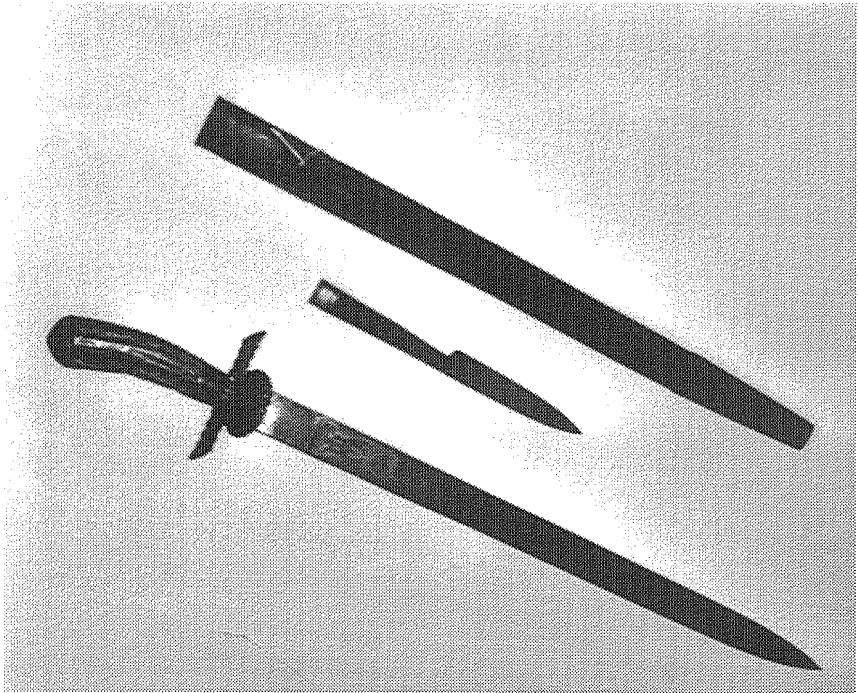
de Winkelcommissie,
W. van der Sleen-van Ginkel

* * *

Nieuwe aanwinsten op Kasteel Amerongen

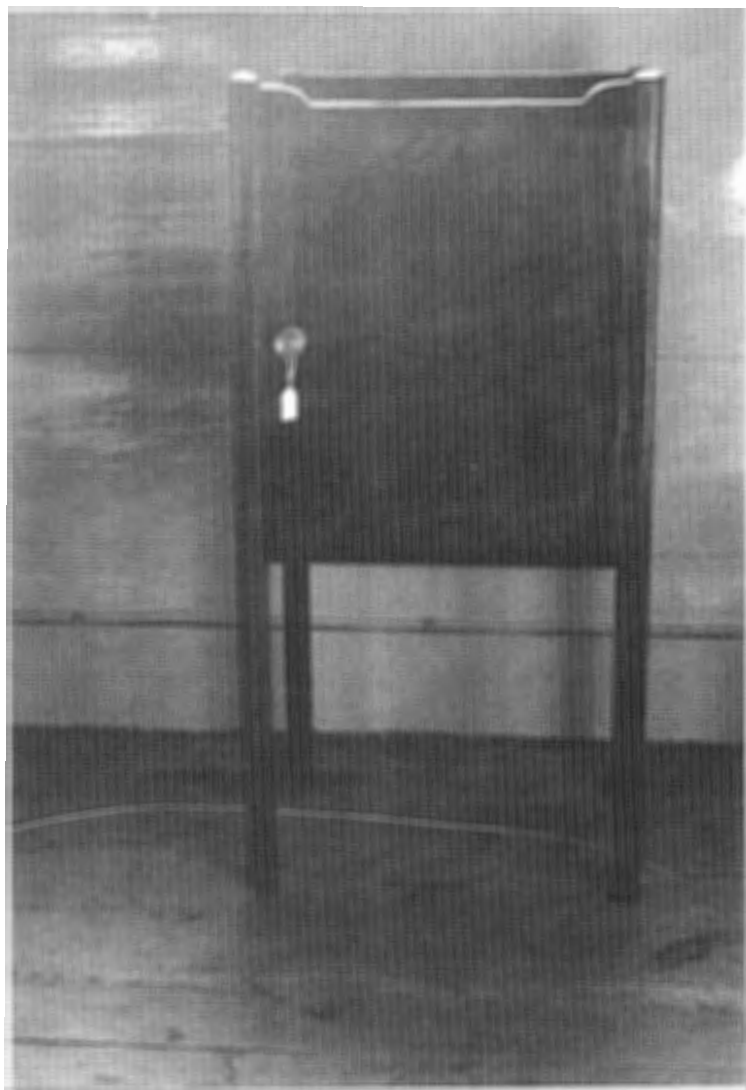
Onlangs is de collectie van de Stichting Kasteel Amerongen verrijkt met een aantal interessante aanwinsten. Bijzonder was, in de zomer van 2001, de schenking van een jachtmes. Dit mes, in leren foudraal, behoorde ooit aan de jagermeester van ex-keizer Wilhelm II. Tijdens het verblijf van de keizer op Kasteel Amerongen in 1918-1920, werd zoals bekend, een deel van zijn personeel ondergebracht in het dorp. Zo ook de jagermeester, die het mes als dank voor zijn verblijf aan zijn gastfamilie schonk. Het mes draagt de initialen P.D.L.

(foto: T. Eijffius)

Een tweede aanwinst betreft een tweetal nachtkastjes die in het verleden in de Koningskamer, aan weerszijden van het hemelbed, stonden. Met steun van de Stichting Vriendenkring Kasteel Amerongen konden deze kastjes op een veiling worden aangekocht, waardoor zij weer op hun oorspronkelijke bestemming konden terugkeren.

(foto: T. E.)

Een wel zeer belangrijk schilderij kon worden aangekocht door de financiële steun van het K.F. Hein-fonds, het Prins Bernhard Cultuur Fonds, het Elise Mathilde fonds en de Vriendenkring Kasteel Amerongen. Het gaat om een groot doek (186x153 cm), geschilderd door Gerard Hoet (1648-1733) uit circa 1700. Op oude foto's zien we het schilderij hangen op de Galerij. Later kreeg het een plek als schoorsteenstuk in de kamer die nu wordt gebruikt door 'de engelen'. Op het schilderij staat een knielende, rijk geklede jongeman afgebeeld, die de kop van een everzwijn aanbiedt aan een schaars geklede dame. Ze worden omringd door (mede)jagers, jachthonden en paarden. De voorstelling is duidelijk aan de Griekse mythologie ontleend. Hoogst waarschijnlijk is de scène verbeeld waarin Meleager, leider van de Kalydonische jacht op een allesverwoestend everzwijn, de kop van het door hem overwonnen beest aanbiedt aan de jaagster Atalanta. Omdat haar pijl als eerste doel trof, geeft Meleager haar de kop van het zwijn. Op deze wijze laat hij haar delen in de eer van de overwinning. Als daarop de overige jagers haar de buit misgunnen, doodt Meleager hen. Dit leidt uiteindelijk tot zijn eigen ondergang.

De schilder Gerard Hoet (1648-1733) was in zijn eigen tijd een zeer gewaardeerd schilder. Tussen 1673 en 1714 was hij in Utrecht werkzaam. Aan hem wordt ook de reeks postuum geschilderde portretten van de Van Reede's ten voeten uit op de galerij van het Kasteel toegeschreven. Hij werkte veel voor adellijke opdrachtgevers, waaronder de Oranje's. Zijn werk bestaat vooral uit arcadische landschappen, historiestukken en portretten, onder andere van Utrechtse professoren.

Een interessant detail is tot slot, dat Hoet ooit met Godard van Reede heeft gecorrespondeerd over een decoratieschema. In de toekomst zou moeten worden onderzocht of er een verband bestaat tussen de hierboven omschreven mythologische voorstelling en de andere mythologische voorstellingen in het Kasteel. Mogelijk dat hieruit iets meer over het oorspronkelijke decoratieschema van het Huis kan worden herleid, dan wel een diepere betekenis achter de inrichting ervan kan worden gevonden.

Marieke Knuijt, conservator

* * *

“...Er hangt nogal wat aan onze kasteelkapstok...”

Op uitnodiging van de beide besturen van Stichting Kasteel Amerongen en Stichting Vriendenkring Kasteel Amerongen, was er op 4 februari j.l. een bijeenkomst in het Koetshuis, voor medewerkers, vrijwilligers en bewoners van het kasteelterrein.

De avond had een informatief karakter, met de blik gericht op de nabije toekomst van Kasteel Amerongen en de bijzondere collectie die het herbergt. De belangrijkste uitkomst van deze avond is, dat Kasteel Amerongen voor enkele seizoenen niet opengaat voor het publiek. De redactie van het Bulletin vond de toespraak van de voorzitter van Stichting Kasteel Amerongen, jhr. dr. P.A.C. Beelaerts van Blokland, zó belangrijk dat wij deze in grote lijnen, de donateurs van Stichting Vriendenkring Kasteel Amerongen niet willen onthouden.

“...Ruim zeven eeuwen lang is het gepresteerd om in Amerongen de locatie waardevol te houden. Dat is een bemoedigend teken. Je zou zelfs statistisch kunnen redeneren: iets dat zeven eeuwen lukt, moet ook acht eeuwen kunnen lukken. Wij hebben, deftig gezegd, een cultureel- erfgoed met ons Kasteel in handen. De voorzitter van de Stichting Vriendenkring, die ons daarnet verwelkomde, zegt wel eens: eigenlijk hoort ons Kasteel Amerongen bij de top 30 in Nederland.

Het doel waarvoor de twee stichtingen dienen houdt kort gezegd in, het behoud van het Kasteel met alles erop, eraan en eromheen. Het park hoort er ook bij, dus het omvat inboedel, inventaris, archief, het kasteel, bijgebouwen, tuin, de muren, het hekwerk, enzovoorts. De Stichting Vrienden ondersteunt het doel, dat u als vrijwilligers, vrienden of medewerkers dient.

Ik noemde daarnet de twee stichtingen. Als ik nu kijk naar Stichting Kasteel Amerongen, dan moet je beseffen dat het bestuur de laatste tijd sterk veranderd is, en met de laatste tijd, bedoel ik de laatste twee jaar. In november 2000 is er een nieuw bestuur aangetreten en daarnaast zijn er in mei 2001 nieuwe statuten aanvaard en is dus de regeling op papier rondgekomen. Het jaar 2001 is, naar mijn ervaring, geweldig gebruikt om de zaak op een rij te krijgen en

daarnaast – en dat was een extra plus – in de praktijk om de relatie tussen de Stichting Vrienden en de Stichting Kasteel Amerongen wat sterker vorm te geven, zodat de stichtingen wat beter samen zouden kunnen optrekken en ook wat vruchtbaarder ten opzichte van het Kasteel zouden kunnen werken. Daar zijn afspraken over gemaakt en dat werkt aanzienlijk beter. Het zal zeker in de toekomst nog beter gaan.

Verder is de organisatie wat gestroomlijnd; er zijn afspraken gemaakt over de werkwijze: hoe ga je om met iets? Wat geef je extra aandacht? En je kan zeggen, met enig innovatief vermogen van allen die erbij betrokken zijn, iedereen is belangrijk, zeker bij een kleine bemensing, het zal waarachtig wel gaan.

In het jaar 2001 is verder een stuurgroep “Toekomst” ingezet, om die toekomst te bekijken. Of wij daar een visie op konden ontwikkelen en tot een bepaalde aanpak zouden kunnen komen.

Misschien zouden we het Kasteel nog wat anders moeten laten ademen. Want het Kasteel, vooral ons Kasteel, willen we laten ademen alsof het nog bewoond is. En een bewoond kasteel hoort er vriendelijk uit te zien en gastvrij. De tuin, die bijzonder is, nog met een laatste vleug van Poortman, die veel in Utrecht heeft gedaan als landschapsarchitect, spreekt aan. Kortom, je zou willen dat de bezoekers de tijd, die hier is verstreken, de historie, dat ze die enige mate proeven en dat ze zich daarbij thuisvoelen. Ik weet dat de directeur het Kasteel beschreef als middelpunt, als trefpunt en als ijkpunt. Als middelpunt van een kasteelbeschaving, als trefpunt voor historische, zeg maar gearde evenementen en als ijkpunt, hoe een bezoeker kan genieten van hetgeen een vooraanstaande Hollandse familie hier heeft gedaan en tot stand heeft gebracht, eeuwenlang, van zowel locale als nationale betekenis.

Het Kasteel is en blijft een heel bijzonder cultureel-erfgoed, van verdere strekking dan alleen het locale belang. Wij hebben als bestuur overwogen - eigenlijk was dat een van onze eerste gedachten, los van organisatie en iedereen die erin bezig is, hoe belangrijk die ook zijn – bepaal de gedachte bij het Kasteel zelf.

Als je nu aan het Kasteel denkt, dan hoef ik maar één woord te noemen en dan noem ik Enschede. Dan moet je denken bij zo'n kasteelmuseum aan de mensen die erin toeven, maar óók aan de bijzondere

collectie die er is. Het is een beetje raar als je zegt : wij hebben een topcollectie en je loopt verder te flierefluiten in het leven en je zegt: nou ja, laat maar wapperen. Iemand, die er verder niet naar omkijkt, kan beter niet verzamelen, want de culturele schat die hij verzameld heeft, gaat teniet.

Als je naar de veiligheid kijkt van, met name de collectie die binnen in het Kasteel is, en je denkt aan wat er kán gebeuren dan slaat de schrik om het hart. Je moet onderzoek laten doen naar de potentiële kansen, dát er iets gebeurt. Liggen er extra gevaarlijke haarden, die wellicht de bron vormen van iets wat we geen van allen willen? En als tweede stap, stel dat het gebeurt, wat zijn er dan voor maatregelen genomen om de gevolgen zo goed mogelijk op te vangen?

Nu is er een calamiteitenplan. Er is gedacht over hoe de vluchtroutes kunnen zijn; maar je krijgt ook : kan je die vluchtroutes vinden, die er bovendien spaarzaam zijn?

Is er noodverlichting? Staan er de goede soort brandblussers? Daar wordt niet altijd aan gedacht. Ook een conservator heeft dat niet in zijn opleiding zitten. Het is wel heel essentieel.

Als je aan de installaties denkt, is er dan een goed ventilatiesysteem, een brandmeldingsinstallatie, een ontruimings-alarminstallatie, een nood- en transparante verlichting, een sprinklerinstallatie?

Is er een brandcompartimentering?

Er is nog een ander punt en dat weten wij allemaal uit ervaring, dat de elektrische installatie vaak een gevarenbron is.

Als je daarop het Kasteel doorlicht, dan rest er maar één conclusie: het Kasteel is niet veilig. Er zijn derhalve verscheidene maatregelen nodig indien je het Kasteel wilt gebruiken. Als je het Kasteel niet wilt gebruiken, als je een kasteel hebt met de deuren dicht, dan kan je je meer veroorloven. Maar als je een kasteel hebt, zoals wij dat hebben en je wilt mensen laten genieten van dat culturele-erfgoed, dan moeten wij wat doen en vrij véél doen. Daarbij komt bovendien dat, sedert Enschede, iedereen extra wakker is geschrokken. Dit geldt ook de overheid, die de verantwoordelijkheid heeft en deze meer neemt. Hierdoor zijn de eisen opgeschroefd.

Dus de conclusie van ons was: de veiligheid is niet in orde.

En met de veiligheid valt niet te spotten.

Formeel heb je een gebruikersvergunning nodig van de brandweer en die krijg je niet, als het niet in orde is. Dan mag je het gebouw ook niet gebruiken. Dat betekent dus, dat je geen mensen kan toelaten en dat je het Kasteel niet als museum kan openstellen.

Tweede punt : het Kasteel omvat natuurlijk veel. Denk aan het archief, de collectie en aan de tuin. Maar nu het Kasteel c a. Daar hebben wij iets verheugends gehad.

Het Kasteel kreeg namelijk de kanjererkenning en daardoor kon het een geweldige opknapbeurt ondergaan. De tweede fase van de kanjersubsidie is nog niet binnen, maar dit zal logischerwijs gebeuren. Het gaat om een grootscheepse operatie in bouwkundige zin, om het Kasteel veilig te stellen qua gebouw.

Nadrukkelijk fijn was het dat één van de grote fondsen in ons land, het VSB Fonds dat veel doet op cultureel gebied, is bijgesprongen. U moet zich realiseren – en dat is een punt om voortdurend in gedachten te houden – dat bij het formeren van de stichting in de zeventigerjaren, buiten het Kasteel c a en de collectie, geen financiën werden meegegeven. De opdracht om het Kasteel te behouden gold, maar er kwam geen boter bij de vis. Hierdoor werd het behoud, van het begin af aan, een zware opgave. Vaak wordt daar niet aan gedacht.

Als bijvoorbeeld een gemeente een provinciale weg overneemt, dan krijgt de gemeente van de provincie geld op ongeveer basis van zo'n tien jaar, om in ieder geval de weg te kunnen blijven onderhouden in de toekomst. De stichting die in 1977 kwam, kreeg géén bruidsschat mee en moest die dus zelf veroveren.

Terug naar het gebouw. Dat we dankzij die kanjererkenning er veel aan kunnen doen, betekent niet dat álles daarmee wordt afgerond; er is nog heel veel te doen.

Denk bijvoorbeeld dat er toch nog een bepaalde vluchtroute bij zou moeten komen of toch nog een zekere brandcompartimentering gewenst is, dan vergt dat middelen. Denk verder aan de Engelse brug en aan de bijgebouwen, waar toch het nodige moet gebeuren. Denk aan de kelders onder het voorplein, of het afmaken van het poortgebouw. Kortom, ook op bouwgebied – op restauratiegebied – moet nog heel veel gebeuren, al zouden we die tweede fase zonder

meer binnen krijgen. Als je dat schat in geld, dan spreek je eerder over meer dan tien miljoen gulden dan over minder.

Er bestaat een groot onderhoudsplan en daarvoor proberen we als stichting elk jaar 140.000 gulden (€ 63.500,00) weg te zetten, maar daar red je het niet mee. Dan boer je uiteindelijk alleen maar achteruit. Je hebt die gezondmaking nodig. Dit kan alleen maar met behulp van de overheid.

Nu de collectie. Voor een collectie moeten de omgevingsfactoren kloppen. Daar denk je niet altijd aan, want je ziet een collectie niet vaak als een geheel. Je neemt een stoel waar, je neemt gordijnen waar, soms de hele inrichting van een kamer. Als een meubel ergens staat en de klimatologische factoren deugen niet, dan gaat het mis. Alleen, wie merkt dat? Wie komt ervoor op? En wie zegt : het klopt hier niet?

Als de luchtvochtigheid niet deugt of als er een situatie wordt geschapen met weinig ventilatie zodat de motten kunnen toeslaan. Op dit moment zijn er zóveel plagen, dat een Egyptenaar zou zeggen: ik kan 't niet meer aan! We hebben de motten, de houtworm, de torren, de schimmel. Alles wijst erop dat het klimaat voor de collectie niet goed is. En dat betekent, nog los van de lekkages die kunnen optreden, dat de collectie gevaar loopt....

Wij hebben als bestuur een “quick scan” laten uitvoeren; een voorlopig onderzoek om snel te kijken wat er aan de hand is. Als ze veel ontdekken, dan ben je misschien wel nèt op tijd. Maar als ze veel ontdekken terwijl het een heel snel onderzoek is, zegt dit ook iets over de toestand. Je ziet bij de collectie de degradatie die optreedt ten aanzien van de stoffering. Meubels die om conservering schreeuwen, die eigenlijk onmiddellijk eruit gehaald zouden moeten worden voor hun behoud. Kortom, aan de collectie moet veel gebeuren, anders dreigen de voorwerpen teloor te gaan.

Dit is door het bestuur natuurlijk onderkend en gezegd : we moeten het aanpakken. Dan heb je twee problemen, ten eerste waar haal je deskundigen vandaan, die het op kunnen knappen? Dat is niet zo makkelijk, want je kan niet iedereen – als je zo'n waardevolle collectie hebt – zomaar wat laten timmeren. Het tweede punt, dat zeker zo belangrijk is, hoe kom je aan geld?

Ondanks dat we met bezoekers in het jaar 2000 die prachtige sprong maakten, ligt 't bij de bezoekers niet; daar vind je het financiële heil niet. Dat betekent dat al doe je nog zo je best, je haalt het nodige geld om collectie en gebouwen te verbeteren niet binnen uit de normale inkomsten. Zelfs niet in tien jaar.

Dat betekent maar één slotsom : je hebt extern geld nodig!

Je hebt nodig dat anderen inzien, dat ons culturele-erfgoed voor hen belangrijk is en dat ze de bereidheid hebben daar geld in te steken.

We hebben als bestuur gezegd : we moeten eerst kijken of er mensen te vinden zijn met verantwoordelijkheid en ook geld en of die bereid zijn ons Kasteel duidelijk te erkennen als top cultureel-erfgoed.

Het is natuurlijk makkelijk te zeggen : het is Rijksmonument. Maar is er geld voor over? Vind je het zó bijzonder, dat je het de moeite waard vindt om je in te spannen? “

Einde citaat.

Het SKA bestuur heeft gesprekken gevoerd met mensen die in de rijksoverheid veel doen voor collecties, gebouwen en monumenten. Daarnaast is de heer J. Jessurun ingeschakeld, om het bestuur van advies te dienen. Binnen de rijksoverheid is er praktisch niemand in Nederland, die zoveel van monumenten en cultuur weet als hij. De heer Jessurun heeft ook meegeholpen bij de reddingspoging voor kasteel “de Haar” te Haarzuilens. De uitkomst van de gesprekken was dat, als je het Kasteel echt wilt dienen, dan moet er ook voor Amerongen een reddingsoperatie ondernomen worden. Het behoud van het Kasteel kan alleen maar tot stand komen door alle problemen in één keer aan te pakken.

Citaat:

“...Wij zijn nu op het idee gekomen als bestuur die reddingsoperatie trachten te volbrengen. We proberen links en rechts te peilen of we handen op elkaar krijgen, om óók geld erin te steken. Wij denken dat te kunnen bereiken met een ‘plan van aanpak’. Het aardige is dat zowel de Rijksdienst voor de Monumentenzorg, als het Instituut Collectie Nederland hebben gezegd: wij zijn bereid om in het tot stand komen van een ‘plan van aanpak’ mee te betalen.

Dat is een geweldig pluspunt, dat je mag uitleggen als vertrouwen in

ons culturele-erfgoed. Trouwens, ook de Rijksgebouwendienst is ingelicht.

Mijn visie daarop is dat wij met zo'n reddingsoperatie hier misschien, ook voor de rijksoverheid en wellicht zelfs wel voor Europa, een heel goed verantwoord "pilot-project" opzetten. Dat vergt natuurlijk ontzaglijk veel. Het vergt tijd, het vergt geld.

We kunnen, is onze visie nu, waarschijnlijk op een wat snellere manier de bijgebouwen in een situatie brengen, dat we die kunnen blijven gebruiken. Dat is, bijvoorbeeld, voor het Winkeltje prettig maar het telt ook positief voor het Kasteel, de vrijwilligers en het dorp Amerongen. Want, als je alles hermetisch sluit, het hek buiten gaat op slot.....dan is dit niet erg bemoedigend..."

Einde citaat.

De vele gewaardeerde vrijwilligers blijken voor de beide besturen een grote vraag op te leveren. Het SKA bestuur wil, samen met het bestuur van de Stichting Vriendenkring Kasteel Amerongen en de vertegenwoordigers van de 'werkgroepen' om de tafel gaan zitten om te kijken, hoe die vrijwilligheid in die tussenperiode kan worden ingevuld. Zodat, als het Kasteel klaar is, alles onmiddellijk weer opgepakt kan worden.

Citaat:

"...Het betekent veel, zo'n reddingsoperatie. Misschien zou je zeggen, een uitdaging? Misschien kan je zeggen dat het een beproeving is. Het is een proeve die we moeten afleggen met z'n allen. Of we dat kunnen? Het beste bewijs dat het niet gaat is te gaan zitten kijken. Dan voltrekt zich ook iets, maar iets anders dan je wilt.

Ik vind het aardige in de geschiedenis dat, of het nu was in de tijd van Jan van Arkel, of de tijd van de Geldersen of in de tijd van de Fransen, dat was ook in februari, in 1673 met die geweldige ramp, toen het gehele kasteel in vlammen opging. Veel minder dan er nu staat, stond er toen nog. En dat toen een eenzame vrouw, die al jarenlang zonder man zat, omdat hij in die Franse tijd in het buitenland moest toeven voor het vaderland, die Margaretha, die pakte de wederopbouw op. Zij heeft zelfs zes jaar gezwoegd en toen stond er weer een kasteel, waar wij nu nóg trots op zijn.

Als je dat vertaalt naar nu, met hoeveel "Margaretha's" zijn wij wel

niet? Nu staat er niet één vrouw voor, wij staan er voor, met ons allen en de Nederlandse gemeenschap hopelijk ook, doordat de rijksoverheid mee gaat doen.

Ik heb eens hier en daar getoetst bij particuliere fondsen, of ze mee willen doen en in principe is er bereidheid. Dan staan wij er eigenlijk veel beter voor dan Margaretha, die het helemaal in haar “piereuppie” moest doen. En als je daarover nadenkt en je neemt die keuze, dan zeg je: die reddingsoperatie, die moeten we doen.

Zijn we daarmee op slag uit alle vragen, uit alle moeilijkheden? Nee! Je moet het nog goed op de rij krijgen, echt goed. En je moet nog kijken hoe je ‘t precies aanpakt. Maar het begin zou er kunnen zijn. Het begin ligt dan – en dat is het positieve – in dat ‘plan van aanpak’ en het meegaan van twee belangrijke partijen, het ICN (de club van de collecties) en de Rijksdienst voor de Monumentenzorg.

Zou het misschien, hoe gek het klinkt, een pluspunt zijn, dat we nu die geconcentreerde ellende hebben: de plagen, de electriciteitsinstallatie? Ik zei tegen iemand: wij laten het als bestuur er niet bij zitten dat dit gebeurt. Wij pakken de electriciteitsinstallatie nú aan, als die onveilig is. Toen zei de deskundige: niet doen! Afblijven! Want in het Kasteel is veel meer aan de hand, behalve die schimmel en die houtworm. De vloeren moeten opgepakt worden. Als u de electriciteit dit jaar beter maakt, dan heeft u in december weer een goed werkende installatie. Maar dat is niet goed. Dan moet de hele zaak weer volgend jaar eruit, want dan beginnen we het Kasteel weer helemaal in orde te maken.

Als jullie nu, vandaag, het geld kregen om de collectie op te knappen en die zou binnen een jaar opgeknapt zijn, dan mag die van mij niet terug in het Kasteel! Want dat is niet een goede ‘landingsbaan’ voor die prachtige collectie.

Als je daarover nadenkt en je laat het goed tot je doordringen, dan is het misschien een voordeel, dat we nu toe zijn aan een reddingsoperatie. Zodat het echt weer een mooi, levend cultureel-erfgoed wordt. En dat is de bedoeling...”

Einde citaat.

* * *

Bericht van de penningmeester aan de donateurs

In dit voorjaarsbulletin treft u een Euro-acceptgirokaart aan voor uw Vriendenbijdrage 2002.

Het bestuur heeft besloten de minimumbijdrage te handhaven op vrijwel hetzelfde bedrag als vorig jaar, namelijk € 16.- (= f 35,26). Voor twee personen uit één gezin is de minimumbijdrage € 23.- (f 50,69). Natuurlijk bent u vrij om een hoger bedrag over te maken. Velen doen dit reeds, wat zeer wordt gewaardeerd.

De donatie voor het leven bedraagt € 160.-.

U hebt de afgelopen jaren door uw belangstelling en gift een geweldige steun betekend voor Kasteel Amerongen en de activiteiten in en om het Huis.

Het bestuur hoopt dat u ook anderen voor dit bijzondere Kasteel met park en tuinen wilt interesseren en hen wilt stimuleren óók Vriend van Kasteel Amerongen te worden.

Het zou prachtig zijn als in 2003, wanneer de Stichting Vriendenkring 20 jaar bestaat, er 1000 Vrienden zullen zijn. Nu zijn het er bijna 900. Een beter cadeau is nauwelijks denkbaar.

In het jaarverslag 2001, in dit bulletin, kunt iets lezen over hetgeen met uw gift tot stand kon komen.

Graag zie ik uw bijdrage voor 2002 binnenkort tegemoet.

Met vriendelijke groeten,

F.C. Zuidema, penningmeester

Voor (nieuwe) donateurs is een apart Postbanknummer gekozen:

15 18 38

t.n.v. Stichting Vriendenkring Kasteel Amerongen

o.v.v. donateursadministratie.

**** * ****

Het Bulletin blijft drie maal per jaar verschijnen

Juist in de komende, zeer interessante en spannende periode, blijft de redactie doorgaan met het verzamelen van artikelen.

Opdat u 't weet.

In Memoriam

Konden wij aan het begin van vorig jaar tijdens een gezellig samenzijn afscheid nemen van drie *engelen* tegelijk, dit jaar is er geen sprake van gezellig, want op dinsdag 12 februari hebben wij in crematorium Daelwijk in Utrecht afscheid moeten nemen van

Jooske Koppen – de Neve

die op 7 februari, op 78-jarige leeftijd, heel plotseling is overleden. Jooske behoorde tot de eerste groep *engelen*, de textielreparatie vrijwilligsters, die misschien in 1981 nog niet eens zo heetten. In die ruim 20 jaren heeft ze vele duizenden ‘spansteken’ gemaakt, te beginnen met de beide draagkoetsen in de lange gang, alleen, want er kon maar één persoon tegelijk in. Daarna koos zij voor werk dat ze vaak alleen kon doen, stoelen. Alle stoelen van de Lodewijkkamer, stoelen van de Grote Zaal, daar tussen door honderd en één klusjes en afgelopen najaar koos zij weer een stoel., het kleine gele stoeltje uit de grote Bibliotheek. Maar helaas, ze heeft het niet meer klaar gekregen. Wij zullen onze ‘stoelen-expert’ heel erg missen.

namens *de engelen*,
Elis Pizarro

~ ~ ~

Op donderdag 7 februari werden we werkelijk overvallen door het bericht van overlijden van **Jooske Koppen**. Hoewel wij wisten dat zij ziek was, had niemand dit voorzien.

Jooske, winkelmedewerkster van het eerste uur. Enthousiast over, en in voor alle activiteiten, niet schromend ook daarvoor haar kleindochters als hulp in te schakelen.

Honderden potten jam heeft zij voor de verkoop gemaakt. Vorig najaar maakte zij ook nog de bewerkelijke, maar heel lekkere kweeper- vruchtenkoekjes. Haar winkeldienst deed zij in het week-end. Opgewekt wist ze haar klanten, indien gewenst, van informatie te voorzien over Kasteel, bijgebouwen en tuin. Ter oriëntatie gebruik makend van Atie’s borduurwerk. Een lesje geschiedenis, een aardig gesprek of luisterend oor leverde zij gratis bij de verkoop.

De verkoop werd niet uit het oog verloren: een bepaald bedrag aan omzet had zij zichzelf gesteld. Ruimschoots vol deed ze daaraan. Een groot verlies voor de winkel.

Wijzelf zullen haar echter het allermeeste missen als de mens Jooske, openstaand voor ons met haar zorg, haar medeleven, haar raad en vooral ook haar humor.

~ ~ ~

Een week later, op 14 februari, overleed

Atie Siegenbeek van Heukelom

Een bericht dat je verwacht, maar waarvan je het tijdstip zo lang mogelijk zou willen uitstellen.

Als winkelmedewerkster hadden wij, in verband met Atie's gezondheid, al eerder afscheid genomen. Zij bleef in de winkel aanwezig door haar ontwerpen voor een aantal artikelen. Bovenal haar ontwerp voor een kruissteekpatroon van het kasteelterrein, als handwerkpakket in de winkel verkrijgbaar. Haar eigen geborduurde exemplaar, mooi ingelijst, diende daarbij als voorbeeld. Het laatste ontwerp was de opdruk voor een linnen tas. Het werd zo'n goed en duidelijk ontwerp en ook hierin herkennen wij haar geheel eigen stijl. Haar humor in haar werk vinden we terug in haar kortgeleden, in herdruk, verschenen boekje "Brieven aan Bernard".

Haar bijna levenslange vriendschap met Ernée van der Linden-'t Hooft noem ik ook en, misschien een beetje oneerbiedig, haar rode autootje. Reden zij gezamenlijk door het dorp, dan was dat een teken dat het goed ging met Atie.

~ ~ ~

Twee bijzondere en sterke vrouwen, Jooske geboren in 1923 en Atie in 1913. Beiden zaten in het verzet tijdens de Tweede Wereldoorlog, maar vooral geen ophef hierover.

Wij houden hen beide in onze herinnering.

namens de *Winkelmedewerkers*,
Wil van der Sleen.

Donatie van de Utrechtse Ridderschap

Met steun van de Utrechtse Ridderschap wordt binnenkort begonnen met de noodzakelijke conservering van een wandtapijt uit de Lange Gang op Kasteel Amerongen. Het betreft de ‘verdure met kraanvogels’, waarschijnlijk afkomstig uit het atelier van Maximiliaan van der Gucht uit Delft (midden 17de eeuw). Aanvullende subsidie is aangevraagd bij de provincie Utrecht. Wanneer van hen positief bericht is ontvangen, kan Paswerk textiel-restauratie in Haarlem met de conservering beginnen.

Steven Coene,
conservator

Stofvrij maken
vóór het inpakken.

Detail van het wandtapijt van Van der Gucht.
Foto's: Redactie.

Detail van een kerkje in het wandtapijt uit de Lange Gang.

Voorbereidingen voor vervoer van het wandtapijt

Bij hoge uitzondering mocht het wandtapijt gefotografeerd worden. De aanleiding was wel een bijzondere: de 'verdure met landschap en kraanvogels', de kleinste van de twee wandtapijten uit de Lange Gang, werd van de muur getild en ontdaan van zijn houten raamwerk om vervolgens ingepakt te worden voor vervoer.

Op de ochtend van 3 februari j.l. brachten twee restauratiedeskundigen van het Instituut Collectie Nederland het nodige gereedschap mee voor dit werk. Het gewezen wandtapijt van wol met zijde, is 3.30 cm hoog en 4.20 cm breed. Het stelt een boslandschap voor, met op de voorgrond twee kraanvogels. In de bomen zijn verschillende andere vogels te zien. Langs de randen heeft het tapijt een aangewezen beige rand.

Alvorens het hele wandtapijt met het stofzuigerborsteltje te bewerken werd eerst links boven van één vierkante meter stof en vuil opgevangen. In het laboratorium wordt van dit materiaal een analyse en een rapport gemaakt. Na het stofzuigen van het gehele tapijt, was de vloer ervoor aan de beurt, om daar later wandtapijt en raamwerk omgekeerd op een laken te kunnen neerleggen voor een volgende zuigbeurt. Spannend was het moment dat het tapijt van de muur getild zou worden. Dat lukte wonderwel, laverend tussen de beide jachttrofeeën. Het werd tijd voor het precisiewerk. Het wandtapijt zat vastgespijkerd op het raamwerk met honderden kleine spijkertjes waar je geen speld onder kon krijgen, leek wel. De heren moesten ervoor gaan zitten.

Het wandtapijt zal in het laboratorium gewassen worden. Het object ligt daarbij in een soort bak op een gaatjesbodem. Voorzichtig wordt 'het waswater' hier doorheen geleid. Heel kort wordt het textiel met de vloeistof in aanraking gebracht, waarna het vuile water snel afgevoerd wordt. Mogelijk wordt dit herhaald. Daarna volgt een droogproces.

Na conservering van het tapijt zal het een ander soort ophangstelsel krijgen. In een noodsituatie moet het wandtapijt snel in veiligheid gebracht kunnen worden. Bovendien, door een houten raamwerk kan teveel spanning op een weefsel ontstaan, zodat draden kunnen knappen bij wisselende luchtvochtigheid.

H.F.R.v.B.

Van het bestuur

Het bestuur van de Stichting Vriendenkring Kasteel Amerongen zoekt nieuwe bestuursleden.

Twee reeds bestaande vacatures moeten, zoals u in het Jaarverslag heeft kunnen lezen, op zeer korte termijn ingevuld worden. Hopelijk zijn er donateurs, die bereid zijn een deel van haar/zijn vrije tijd beschikbaar te stellen ten behoeve van het Kasteel en de Vriendenkring.

Het bestuur zoekt versterking bij de organisatie van evenementen rondom het Huis en enthousiaste hulp bij de ondersteuning van de vrijwilligersorganisatie.

De db-vergaderingen van het SVKA bestuur worden iedere 3de donderdag van de maand gehouden. Daarnaast vergaderen de vertegenwoordigers van de werkgroepen en een afvaardiging van het SVKA bestuur onder leiding van de directeur elke laatste donderdag van de maand (met uitzondering van de maanden juli en december) tussen 11.00 uur en 12.30 uur.

Belangstellenden voor deze bestuursfuncties kunnen voor nadere informatie contact opnemen met Ciska de Ridder, secretaris SVKA, telefoon: 0318 – 55 23 54.

* * *

Afscheid

Op 20 maart j.l. heeft een grote groep medewerkers en vrijwilligers afscheid genomen van onze conservator Marieke Knuijt. Marieke heeft haar werkverband met Kasteel Amerongen na tien jaar beëindigd. Wij bewaren goede herinneringen aan haarzelf, aan Chris en de dochters Gabriëlle en Lisette en aan haar hele familie, die allemaal zo vaak hebben geholpen bij evenementen, die op het Kasteelterrein georganiseerd waren. Het gezin is intussen verhuisd naar het oosten van het land. Wij wensen hen daar hele gelukkige jaren toe.

* * *

Jagermeester en hartsvanger

In het artikel op bladzijde 24, wordt verteld over nieuwe aanwinsten. Ik vind het leuk daar nog iets aan toe te voegen. Eerst het woord jagermeester: Als je het niet weet, zou je kunnen denken dat het hier een 'gewone' jachttopziener betreft. Maar het tegendeel is waar. Hij is de leider van het jachtpersoneel; hij is de hoogste ambtenaar van het jachtwezen en het is de titel van een functionaris aan een vorstelijk hof, in dit geval het vroegere hof van de Duitse keizer.

Een ander woord voor het lange jachtmes is: hartsvanger, wat eigenlijk doder van het hart of hert betekent. H.F.R.vB.

* * *

Nog een keer afscheid

Ook op het kantoor zullen zij een medewerkster moeten missen. Chef de bureau, Cora de Lima, heeft op 27 maart j.l. afscheid genomen tijdens een geanimeerde koffieochtend. In de toekomst gaat zij zich bezighouden met het welzijn van de gehandicapte medemens. Veel succes bij dit werk, Cora!

* * *

Colofon

Bulletin Kasteel Amerongen

Kasteel Amerongen, Drostestraat 20, 3958 BK Amerongen

Telefoon: 0343 – 45 42 12

Kasteel Amerongen is voor langere tijd gesloten. (zie blz. 2 en verder)

De tuinen en het park zijn wel open voor bezoekers. (zie blz. 5)

Redactie: T. Eijffius
B.E.O. van der Laan
H.F. Rotgans – van Blerkom
A.A. de Visser – Ike

© Stichting Vriendenkring Kasteel Amerongen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, zonder voorafgaande toestemming van de Stichting Vriendenkring Kasteel Amerongen.
ISSN: 1382-8916

Drukkerij Print '81, Doorn.

B U I T E N L U S T

Hans Nijhoff
Paul van Roy

Restaurant Buitenlust
Burg. Jhr. H. v.d. Boschstraat 13 • 3958 CA Amerongen
Telefoon 0343-451692 • Telefax 0343-461306
Emailadres: restaurantbuitenlust@hotmail.com

Drs. Tom Kluen

Antiquair - Restaurator

Inkoop - Verkoop - Restauratie - Taxatie

Verhuisd
naar: →

*Gespecialiseerd in
antieke meubelen*

Rijksstraatweg 173
3956 CM Leersum

Geopend:
di. t/m zat. 11.00 - 17.30 uur

Tel.: 0343 - 450288 of 06 - 53713786

INSTALLATIEBEDRIJF

MEIJER B.V. AMERONGEN

KOUDIJS LEERSUM

Waarborg installateurs

AMERONGEN

☎ 0343 - 45 12 33

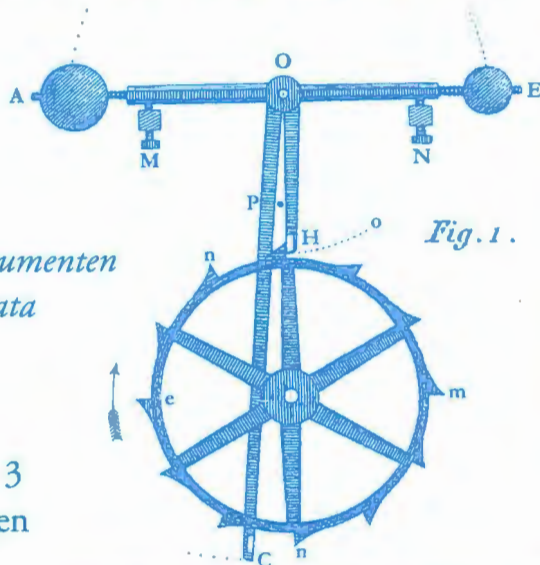
- Sanitair
- Lood- Zink- en Dakwerk
- Centrale Verwarming
- Gas- en Waterfitter
- Elektrotechnische Installaties
- Ventilatie

M.B. HOENCAMP

Restauratie van:

- * *uurwerken*
- * *fijnmechanische instrumenten*
- * *barometers & automata*

H. v/d Boschstraat 3
3958 CA Amerongen

De Stichting Vriendenkring Kasteel Amerongen

is opgericht in 1983 en heeft ten doel behulpzaam te zijn bij de exploitatie en restauratie van Kasteel Amerongen en de daarin aanwezige inventaris.

Nog een doelstelling van de stichting is het coördineren en motiveren van vrijwillige helpers.

Voor bezoekers zijn het park en de tuin opengesteld; een groep vrijwilligers helpt mee met het tuinwerk. In de Winkel staan weer andere vrijwilligers.

- jaar-donateurschap minimaal € 16,--
- jaar-donateurschap voor twee personen uit één gezin minimaal € 23,--
- de donatie voor het leven bedraagt € 160,--

Donateurs ontvangen drie maal per jaar het Bulletin, en ook korting op de toegangskaart voor concerten.

Het postbanknummer is 15 18 38, t.n.v. Stichting Vriendenkring Kasteel Amerongen, onder vermelding van: donateursadministratie. Voor meer informatie, tel. 0343 - 454212.

ISSN: 1382-8916

Concerten:

Vanaf 27 april 2002 worden er regelmatig huisconcerten van Kasteel Amerongen gegeven in de Andrieskerk te Amerongen.

Informatie: mevrouw A. Struyck, 0343 - 481702.

